

Wprowadzenie

Szanowni Państwo!

Miasto Zabrze we współpracy z Polską Akademią Nauk Oddział w Katowicach i katowickim oddziałem Polskiego Towarzystwa Historycznego już od 25 lat organizuje coroczne, międzynarodowe konferencje naukowe z cyklu „Kultura Europy Środkowej”, cieszące się dużą popularnością nie tylko wśród wybitnych polskich i zagranicznych badaczy, ale także mieszkańców naszego regionu. Te interdyscyplinarne konferencje wychodzą naprzeciw potrzebom badawczym nad przeszłością historycznego regionu, jakim jest Europa Środkowa, a w jej ramach zwłaszcza Śląsk. Za każdym razem staramy się, aby tematyka konferencji ujmowana była w szerokim kontekście europejskim, co jest zgodne z ogólnym trendem współczesnych badań historycznych.

24. edycja konferencji poświęcona była tematowi „Władza a lokalne społeczności w Europie Środkowej w ujęciu historycznym”. Tym razem rozmawiano o idei samorządności; o władzy centralnej, jej powiązaniach i wpływach na samorzady oraz lokalne społeczności; o ewolucji podstaw prawnych samorządu terytorialnego po 1990 roku, a także samorządzie na Górnym Śląsku od zakończenia drugiej wojny światowej do 1992 roku.

Zarówno wygłoszone referaty, jak i dyskusje, które podjęli uczestnicy konferencji, w dobitny sposób uświadomiły nam kolejny raz, jak ważne jest nasze trwanie na straży pokoju, a także ciągłe patrzenie w naszą historię, by móc planować i działać na rzecz przyszłości. Musimy pamiętać i przypominać o roli władzy i rządzących w zapewnianiu dobrobytu lokalnych społeczności. Pokój to podstawowa wartość w życiu każdego człowieka i każdego narodu, dlatego naszym obowiązkiem jest strzeżenie tego dobra i niesienie go tam, gdzie nadal go brak. Miejsc takich na ziemi jest wiele.

Jestem przekonana, że niniejsza publikacja pomoże nam bardziej docenić pokój, bezpieczeństwo i stabilizację, a zarazem przypomni nam o zagrożeniu, jakim dla pokoju są konflikty zbrojne.

Małgorzata Mańka-Szulik
Prezydent miasta Zabrze

Vorwort

Sehr geehrte Damen und Herren!

Seit 25 Jahren organisiert die Stadt Zabrze in Zusammenarbeit mit der Niederlassung der Polnischen Akademie der Wissenschaften in Kattowitz und der Niederlassung der Polnischen Historischen Gesellschaft in Kattowitz jährlich internationale wissenschaftliche Konferenzen in der Reihe „Kultur Mitteleuropas“, die sich nicht nur bei renommierten polnischen und ausländischen Forschern, sondern auch bei den Einwohnern unserer Region großer Beliebtheit erfreuen. Diese interdisziplinären Konferenzen entsprechen dem Bedarf für die Erforschung der Vergangenheit der historischen Region Mitteleuropa und innerhalb dieser Region insbesondere von Schlesien. Wir versuchen jedes Mal, die Themen der Konferenzen in einen breiten europäischen Kontext zu stellen, der dem allgemeinen Trend der zeitgeschichtlichen Forschung entspricht.

Die 24. Ausgabe der Konferenz war dem Thema „Staatsautorität und lokale Gemeinschaften in Mitteleuropa in historischer Perspektive“ gewidmet. Diesmal ging es unter anderem um die Idee der Selbstverwaltung, die Zentralbehörde und ihre Verbindungen und Einflüsse auf die lokalen Regierungen und Gemeinden, die Entwicklung der rechtlichen Grundlagen der lokalen Selbstverwaltung nach 1990 und die Selbstverwaltung in Oberschlesien vom Ende des Zweiten Weltkriegs bis 1992.

Sowohl die Vorträge als auch die Diskussionen der Konferenzteilnehmer haben uns einmal mehr vor Augen geführt, wie wichtig es ist, dass wir uns für den Frieden einsetzen und uns immer wieder mit unserer Geschichte auseinandersetzen, um für die Zukunft zu planen und zu handeln. Wir müssen uns an die Rolle der Regierung und der Entscheidungsträger erinnern, wenn es darum geht, das Wohlergehen lokaler Gemeinschaften zu gewährleisten, und daran erinnert werden. Frieden ist ein grundlegender Wert im Leben eines jeden Menschen und einer jeden Nation, daher ist es unsere Pflicht, dieses Gut zu schützen und es dorthin einzuführen, wo es noch fehlt. Es gibt viele solche Bereiche auf der Erde.

Ich bin überzeugt, dass diese Publikation dazu beitragen wird, Frieden, Sicherheit und Stabilität besser zu verstehen und uns gleichzeitig an die Bedrohung des Friedens durch bewaffnete Konflikte zu erinnern.

*Małgorzata Mańka-Szulik
Präsidentin der Stadt Zabrze*